

Procesplan duurzaamheid: Venray Vergroent

mei 2019

Naam project: Venray Vergroent
Type project: Majeur project

Bestuurlijk opdrachtgever: Carla Brugman
Ambtelijk opdrachtgever: Afdelingsmanager Hans Killaars
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever: Margon van den Hoek
Ambtelijk opdrachtnemers: Hanny van Dinther (inhoud)
Mat van den Beuken (proces)

INLEIDING

Duurzaamheid wordt voor de komende decennia gezien als één van de grote opgaven voor (lokale) overheden, partners en inwoners. Vanuit dit besef is duurzaamheid door de coalitie benoemd tot het belangrijkste speerpunt voor de komende jaren.

Als we het hebben over duurzaamheid in het kader van deze opdracht, bedoelen we:

- energietransitie
- klimaatadaptatie
- circulaire economie

In het Collegeprogramma 2018-2022 'Een gezonde toekomst voor Venray' is een uitgebreid (aanvullend) pakket aan activiteiten benoemd waarmee we aan de slag moeten. Tevens zijn er middelen in de meerjarenbegroting opgenomen om hiermee ook daadwerkelijk aan de slag te gaan. Zie bijlage 1 voor een inhoudelijke en financiële samenvatting van hetgeen in het collegeprogramma is opgenomen.

Het uiteindelijke doel van dit proces is een duurzame Venrayse samenleving, die:

- CO₂ neutraal met compensatie is in 2030 en volledig energieneutraal is in 2050;
- de klimaatadaptatie onder controle heeft in 2035;
- de circulaire werkwijze als vanzelfsprekend uitgangspunt ziet in 2035.

We spreken van een proces, omdat duurzaamheid een scope heeft over meerdere decennia heen, er al veel ontwikkelingen gaande zijn en nog gaan komen en er als gevolg van het voorgaande ook nog veel niet duidelijk is. Dit procesplan concentreert zich op de interne organisatie en het binnen onze organisatie slim organiseren van het thema duurzaamheid. Daarmee creëren we duidelijkheid, samenhang en overzicht. Zodat we als gemeentelijke organisatie in staat zijn om de omslag die nodig is bij onze inwoners, ondernemers en partners goed te kunnen faciliteren.

Het college van burgemeester en wethouders heeft in zijn vergadering van 7 januari 2019 kennis genomen van de opdracht 'Proces duurzaamheid op hoofdlijnen', waarin het voorgaande op hoofdlijnen al nader is uitgewerkt. In de opdracht is daarnaast aangegeven dat er nog een verdere uitwerking van de procesaanpak volgt. Deze ligt via dit procesplan voor.

DEEL 1. INHOUD

1.1 Probleemstelling

Er is op het gebied van duurzaamheid veel in ontwikkeling. Op onderdelen zijn we hier als Venray al mee aan de slag, maar op onderdelen is er ook nog veel onduidelijk. Dit maakt dat het proces met betrekking tot de duurzaamheidsopgave nog omgeven is met de nodige onzekerheden. Wel is duidelijk dat het proces veel beleidsterreinen raakt en dat het van zowel de interne organisatie als onze inwoners en partners veel gaat vragen. Dit vraagt om het aanbrengen van structuur waarmee we overzicht en samenhang aanbrengen en houden, maar ook om te komen tot een juiste fasering en prioritering en een effectieve en efficiënte inzet van middelen.

1.2 Doelstelling

We gaan de diverse ontwikkelingen in samenhang en in samenwerking met andere partijen op- en aanpakken. Het gaat daarbij om het antwoord geven op de drie 'w-vragen':

1. Wat willen we bereiken? Dit leggen we vast in de op te stellen integrale duurzaamheidsvisie, waarbij onder de integrale paraplu die de samenhang laat zien, ook beleidsformulering plaatsvindt voor de drie individuele thema's: energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Daarbij stellen we ambitieuze, maar wel realistische en haalbare, doelstellingen op.
2. Wat gaan we daarvoor doen? Dit leggen we per individueel thema vast in een eigen uitvoeringsprogramma, waarbij de thema's verschillende snelheden/tempo's kennen.
3. Wat hebben we daarvoor nodig? Om tot een goede uitvoering te komen zorgen we ervoor dat onze organisatie, maar daarnaast zeker ook onze samenleving, voldoende toegerust is om de benodigde omslag te realiseren om de geformuleerde doelstellingen te bereiken.

1.3 Eindresultaat

We zijn als gemeente in staat om de noodzakelijke omslag ten aanzien van onze duurzaamheidsopgaven te faciliteren met visie, beleid, expertise, stimuleringsmaatregelen en door het goede voorbeeld te geven met zaken waar we rechtstreeks invloed op hebben.

1.4 Kaders en randvoorwaarden

Als het gaat om duurzaamheid zijn er verschillende kaders en randvoorwaarden te benoemen, zowel op landelijk en regionaal niveau als op het niveau van de eigen organisatie:

Landelijk

- Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord is in januari 2019 gepresenteerd. Het integrale pakket aan maatregelen wordt in het eerste kwartaal van 2019 doorgerekend, waarna het definitief akkoord getekend wordt. Planning ondertekening Klimaatakkoord is nu oktober 2019.

Regionaal

- Opstellen Regionale Energie Strategie (RES).
- Op te stellen nieuwe Regiovisie met daaraan gekoppeld een nieuw regioprogramma.

Eigen organisatie

- Collegeprogramma 2018-2022 'Een gezonde toekomst voor Venray'.
- Energiestrategie 2030 en het daarbij horende Uitvoeringsprogramma Energie Venray 2018 t/m 2021.
 - De verfijning van het kader opwek duurzame energie als beleidsmaker voor zonneweides, windenergie en zon op bedrijfsdaken.
- Toekomstvisie gemeente Venray.
- Plan van aanpak Omgevingsvisie Venray.

1.5 Kansen en bedreigingen

Kansen

Tijdens de interne aftrapbijeenkomst in november 2018, waar meer dan 35 collega's aanwezig waren, bleek op hoeveel onderdelen op het terrein van duurzaamheid we als gemeente al in meer of mindere mate actief zijn. Maar ontbreekt het overzicht en de samenhang ontbreekt nog. Door uitvoering te geven aan dit procesplan, brengen we overzicht en samenhang aan.

Hoewel, zoals al eerder benoemd, lang niet alles duidelijk is, is er nu wel het momentum om met onze duurzaamheidsopgaven aan de slag te gaan. Op alle niveaus en binnen diverse geledingen is duurzaamheid een thema waarover nadrukkelijk gesproken en nagedacht wordt.

In onze begroting zijn structurele middelen opgenomen die het mogelijk maken om uitvoering te geven aan de opgaven en om onze aanjaagfunctie handen en voeten te geven.

Bedreigingen

De belangrijkste bedreiging die we zien is dat we wachten tot alles duidelijk is. Dit kan zorgen voor hoge lasten in de toekomst omdat de doelstellingen dan in een zeer korte tijd gerealiseerd moeten worden. Daarnaast ligt er nu een momentum dat we moeten pakken, waarbij we wel slim de verbinding zoeken en zaken in samenhang met elkaar bezien.

1.6 Planning

De concrete planning kan pas worden opgesteld op het moment dat de uitwerking van de deelopdrachten gereed is. Zie voor een toelichting op de deelopdrachten de volgende paragraaf. Planning is dat de uitwerking van de deelopdrachten voor de zomer gereed is, waarna na de zomer besluitvorming daarover plaatsvindt. Op basis van de uitwerking wordt voor de komende jaren de planning geconcretiseerd.

Met dit in het achterhoofd nog een paar opmerkingen als het gaat om de planning:

- Voorgaande doet geen recht aan het feit dat er al aan veel zaken gewerkt wordt en dat we waar dat kan ook zeker kansen benutten en 'laaghangend fruit' plukken. Dit blijven we doen en we gaan in die zin niet zitten wachten tot we klaar zijn met het uitwerken van deelopdrachten, planning of beleid.
- Aansluitend op het voorgaande. We hebben te maken met een aantal aanpalende opdrachten, zoals het Uitvoeringsprogramma Energie Venray, de Regionale Energie Strategie (RES) en de herijking van het afvalbeleid. Deze hebben dan wel krijgen ieder ook weer een eigen planning. We leggen nadrukkelijk wel de verbinding met dit procesplan en nemen ze mee bij de

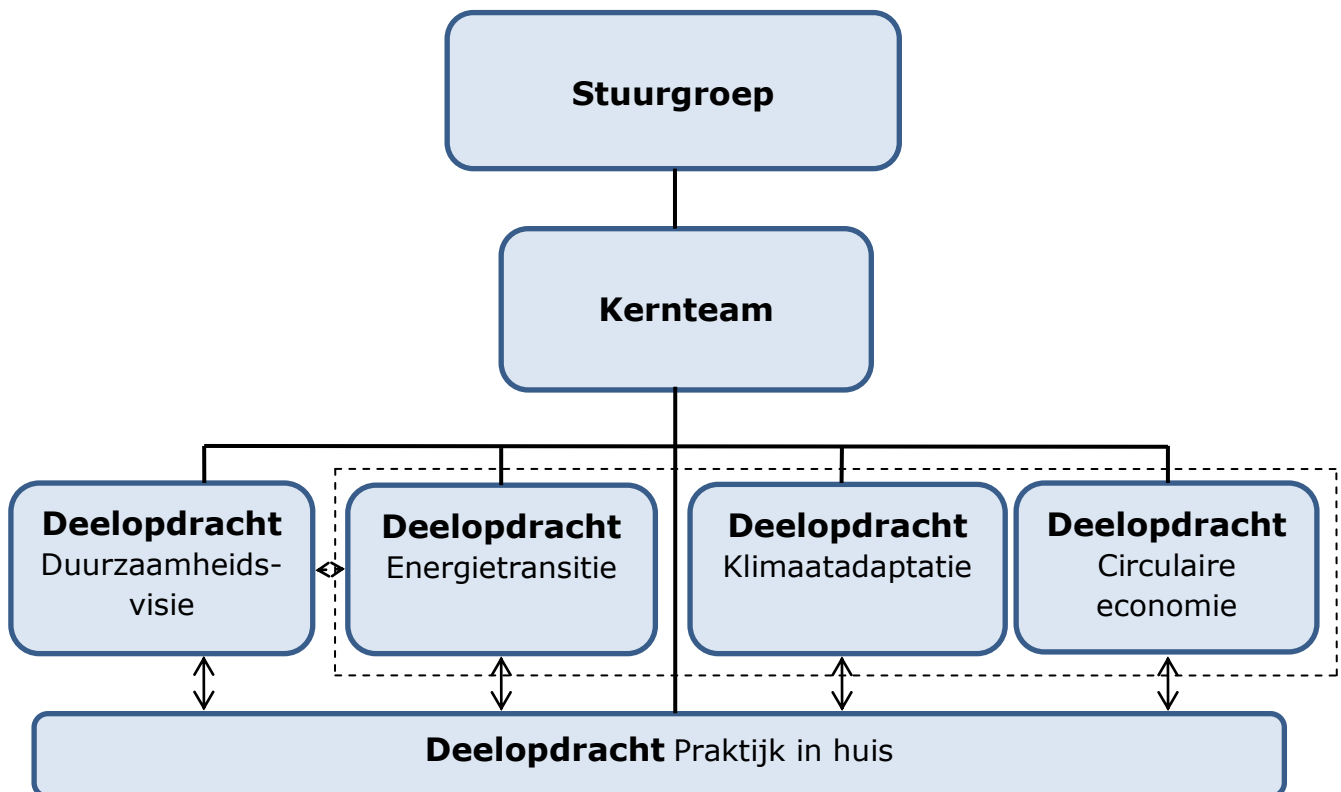
uitwerking van de deelopdrachten, zonder dat dit vertragend gaat werken. Integendeel zelfs, we hopen dat dit procesplan op onderdelen als aanjager gaat fungeren.

- Zoals al gezegd heeft de duurzaamheidsopgave een scope van meerdere decennia. Dit vraagt om het continu aanvullen en bijhouden van de planning.

DEEL 2. ORGANISATIE

2.1 Organisatie en proces

Schematisch

Nadere toelichting bij het schema

- **Stuurgroep**

Leden stuurgroep:

Carla Brugman: coördinerend wethouder, bestuurlijk opdrachtgever

Martijn van der Putten: wethouder Wonen, lid stuurgroep

Hans Killaars: afdelingsmanager SDW, ambtelijk opdrachtgever, voorzitter stuurgroep

Margon van den Hoek: teammanager SDW-RO, gedelegeerd opdrachtgever

Joost Smits: vertegenwoordiger concerncontrol

Hanny van Dinther: senior beleidsmedewerker duurzaamheid en milieu, ambtelijk opdrachtnemer

Mat van den Beuken: senior beleidsadviseur concern, ambtelijk opdrachtnemer

Yvonne Jeuken: projectassistente.

Overlegfrequentie, tijd:

Eén keer per vier weken 2 uur overleg. Frequentie kan afhankelijk van ontwikkelingen en fase aangepast worden.

In de week voorafgaand aan het stuurgroepoverleg wordt een voorbereidingsoverleg (1,5 uur) gepland met de voorzitter, de gedelegeerd opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemers.

Inhoud stuurgroepoverleg:

- Klokken gelijk zetten over ontwikkelingen.
- Besluiten nemen o.a. over voorstellen kernteam.
- Opdrachten formuleren voor het kernteam.
- Informeren collegeleden.

• **Kernteam**

Leden kernteam:

- Mat van den Beuken: ambtelijk opdrachtnemer, voorzitter kernteam
- Hanny van Dinther: ambtelijk opdrachtnemer
- Remy Maessen: Communicatieadviseur
- Kartrekkers diverse deelopdrachten:
 - o Hanny van Dinther: duurzaamheidsvisie
 - o Geert Claessens: energietransitie
 - o Jan-Erik Kikkert: klimaatadaptatie
 - o Kartrekker circulaire economie
 - o Kartrekker praktijk in huis
- Yvonne Jeuken: projectassistente

Overlegfrequentie, tijd kernteam vast:

De projectgroep vast vergadert minimaal één keer per 2 weken een uur, op een vast moment. Frequentie kan afhankelijk van ontwikkelingen en fase aangepast worden.

Inhoud kernteamoverleg:

- Klokken gelijk zetten over ontwikkelingen binnen de deelopdrachten en de onderlinge samenhang bewaken.
- Werkafspraken maken.
- Discussiepunten bespreken, komen tot een standpunt en dit vastleggen in voorstellen aan de stuurgroep.
- Afspraken maken over opdrachten en voortgang.
- Afstemming omtrent (gezamenlijke) communicatie.

• **Deelopdrachten**

De kartrekkers gaan met de deelopdrachten aan de slag en stellen zelf overlegfrequentie etc. vast. Ook gaan de kartrekkers in samenspraak met het kernteam en de teammanagers zorgen voor de bemensing van de werkgroepen.

- **Klankbordgroep**

Er wordt een klankbordgroep gevormd waarin alle teams binnen onze organisatie vertegenwoordigd zijn. Bedoeld om kennis te delen en bewustwording te creëren. Maar ook om beleid(svornemens) te toetsen aan de praktijk en andersom, vanuit de praktijk input krijgen voor beleid.

- **“Individuele” overleggen**

Op verzoek van de bestuurlijk opdrachtgever wordt er een tweewekelijks overleg gepland met de twee ambtelijk opdrachtnemers. Daarnaast wordt periodiek afgestemd met de griffie.

2.2 Externe overlevormen

Met stakeholders en betrokken partijen vindt overleg plaats zodat zij hun rol (kunnen gaan) vervullen in de te bereiken doelen en/of resultaten. Dit kan gaan over beleid of projecten. Daarbij wordt ook nadrukkelijk bepaald wie welke rol vervult: pakt een partij het zelf op? of in samenwerking? welke rol is weggelegd voor de gemeente? zijn vragen die daarbij aan de voorkant beantwoord worden.

Voorbeelden, niet uitputtend, van belangrijke stakeholders zijn Enexis (en TenneT), Wonen Limburg, energiecoöperatie(s), bedrijvennetwerk(en), Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN), afvalinzamelaars.

2.3 Regionale samenwerking

Er wordt op diverse niveaus en op diverse terreinen binnen en aanpalend aan de brede duurzaamheidsopgave regionaal samengewerkt. Denk hierbij bijvoorbeeld, zonder uitputtend te willen zijn, aan:

- Overleg tussen gemeenten en/of partners in de regio en de provincie Limburg over de verschillende onderwerpen op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie.
- Er wordt regionaal samengewerkt door Noord- en Midden Limburg en de provincie aan de totstandkoming van een Regionale Energiestrategie (RES).
- De provincie ontwikkelt diverse beleidskaders waarin duurzaamheid onderwerp is. Regelmatig wordt daarbij de inbreng van gemeenten gevraagd. Voorbeelden zijn de Provinciale omgevingsvisie, het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL), de Limburgse Energie en Klimaat Transitie Aanpak (LEKTA), een nota van de provincie met daarin de actieve koers van de Provincie ten aanzien van de energietransitie en klimaatverandering. In deze nota wordt tevens ingegaan op de ontwikkeling van toekomstige kaders betreffende o.a. de diverse energietechnieken, het traject van de RES, profijtbeginsel en de provinciale rollen.

2.4 Communicatie

Communicatie is in deze opdracht van essentieel belang, gezien de aard en omvang en de impact voor zowel maatschappij als de eigen organisatie. De communicatie over het halen van onze duurzaamheidsdoelstellingen bundelen we in de campagne ‘Venray Vergroent’. Groen roept positieve associaties op en we maken het actief. Iedereen kan meegaan in de beweging. Iedereen kan meehelpen om Venray groener te maken. De kern van onze communicatie verwoorden we hier beknopt. Dit wordt verder uitgewerkt in het communicatieplan ‘Venray Vergroent’. Zowel als het gaat om de externe als de interne communicatie. De interne communicatie, gericht op raad,

college, management en collega's, zal nadrukkelijk ook een plek krijgen in de uit te werken deelopdrachten.

A. Doelstelling

- Venraynaren vertrouwd en bekend maken met deze thema's;
- Venraynaren helpen om de juiste (groene) keuzes te maken.

B. De vier inhoudelijke pijlers voor de communicatie zijn de deelopdrachten:

- Energietransitie: naar een Venray waar minder energie wordt gebruikt en de energie die wordt gebruikt duurzaam en lokaal wordt opgewekt.
- Klimaatadaptatie: naar een Venray dat bestand is tegen hittestress, hevige buien en periodes van droogte.
- Circulaire economie: naar een Venray waar de circulaire werkwijze als vanzelfsprekend uitgangspunt wordt gezien.
- Het goede voorbeeld: de gemeente Venray werkt in haar eigen bedrijfsvoering aan de drie bovenstaande onderdelen.

C. Kernwaarden. Er zijn vier kernwaarden die in elke communicatie uiting moeten terugkomen:

- Eindbeeld: We schetsen een eindbeeld;
- Handelingsperspectief: We maken inzichtelijk hoe iedereen en alle stapjes verschil kunnen maken;
- Positieve emotie: geven positieve emotie en betekenis een belangrijke rol in onze communicatie;
- Sociaal beïnvloeden: We laten het verhaal vertellen door mensen in de samenleving.

D. Middelen

➤ Landingspagina

De basis van alle communicatie is één landingspagina:

- o Deze pagina bevindt zich op venray.nl/vergroent

Daaronder zijn de pagina's te vinden:

- o venray.nl/vergroent/energietransitie
- o venray.nl/vergroent/klimaatadaptatie
- o venray.nl/vergroent/circulaire-economie

De landingspagina is sober ingericht en gaat uit van het principe van informatievoorziening.

Alle informatie die Venraynaren nodig hebben, staat op deze landingspagina logisch gerangschikt op basis van de vragen die inwoners hebben.

➤ Verleiden

We willen zoveel mogelijk mensen op onze landingspagina krijgen, want daar wordt door mensen de daadwerkelijke vertaling gemaakt. Dat doen we door middel van andere communicatiekanalen:

- o Offline – persoonlijk: door middel van bijeenkomsten
- o Offline – onpersoonlijk: door middel van advertenties, abri's, mupi's, persberichten etc.
- o Online, door middel van een campagne op social media.

Deze kanalen zijn juist níet sober ingericht, maar geënt op de vier kernwaarden.

E. Evalueren

We starten met de campagne in het voorjaar van 2019. In december 2019 evalueren we en bekijken we of de actie het effect heeft opgeleverd dat we willen.

2.5 Monitoring

Dit hangt mede af van het nog te nemen besluit door de gemeenteraad om aan dit proces de status majeur toe te kennen. Mocht de gemeenteraad hiertoe besluiten, dan wordt conform de werkwijze inzake majeure projecten ten aanzien van de voortgang via de 'Voortgangsrapportages majeure projecten' gerapporteerd.

Ten aanzien van de verdere wijze van monitoring van onze doelstellingen worden voorstellen gedaan via de nog op te stellen beleidsdocumenten en uitvoeringsprogramma's.

DEEL 3. BEDRIJFSMATIGE ASPECTEN

3.1 Financieel

In onze meerjarenbegroting zijn, voortvloeiend uit het collegeprogramma, de volgende structurele bedragen opgenomen voor het speerpunt duurzaamheid, tevens onderverdeeld naar de drie deelopdrachten Energietransitie Klimaatadaptatie en Circulaire economie. Dit betreft middelen voor formatie, voor het proces, maar ook om zaken aan te jagen. Voor een verdere specificatie zie bijlage 1.

	2019	2020	2021	2022	2023
Energietransitie	€ 238.791	€ 273.456	€ 277.870	€ 283.242	€ 288.786
Klimaatadaptatie	€ 69.597	€ 70.864	€ 71.968	€ 73.311	€ 74.697
Circulaire economie	€ 99.194	€ 101.728	€ 103.935	€ 106.621	€ 109.393
Totaal	€ 407.582	€ 446.048	€ 453.773	€ 463.174	€ 472.876

Naast deze bedragen hebben we voor 2019 ook nog circa € 120.000,- beschikbaar voor de duurzaamheidscoördinator en externe kosten voortvloeiend uit het Uitvoeringsprogramma Energie. Deze middelen worden al grotendeels ingezet. Verder zijn er ten behoeve van de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen ook reguliere middelen beschikbaar binnen de betreffende (beleids)terreinen.

Tot slot wat betreft de financiën. Bij de totstandkoming van het collegeprogramma is ten aanzien van een aantal ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid aangegeven dat er eerst een nadere concretisering plaats moet vinden voordat deze middelen daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld. Zie hiervoor ook de tabel in bijlage 1, onder het kopje 'Eerst beleid / nog nader te onderbouwen'.

3.2 Organisatiekosten (inzet uren en eventuele advieskosten)

Hier benoemen we de kosten die we maken om te komen tot de uitgewerkte deelopdrachten en kent daarmee een scope voor 2019. Het betreft voor nu een eerste inschatting van de benodigde uren per afdeling voor 2019, die mede op basis van de nadere invulling van de deelopdrachten en op basis van voortschrijdend inzicht nog verder verfijnd wordt. Daarbij wordt ook inzichtelijk gemaakt wat er regulier aan capaciteit geleverd kan worden en waar er extra capaciteit nodig is.

Stad Dorpen Wijken totaal	3.200 uur
Ruimtelijke Ontwikkeling	2.560 uur
Civiel en Verkeer	240 uur
Groen en Vastgoed	320 uur
Maatschappelijk Ontwikkeling	80 uur
Bedrijfsvoering totaal	575 uur
Communicatie	175 uur
Financiën Planning en Control	160 uur
Advies Bedrijfsvoering	80 uur
Facilitaire Zaken	160 uur
Wonen Werken Leven totaal	320 uur
Vergunningverlening Toezicht Handhaving	320 uur
Concern totaal	550 uur
Nog te benoemen kartrekkers	480 uur
TOTAAL	5.125 uur

3.3 Risicoparagraaf

Zoals uit dit procesplan al deels blijkt, hebben we als het gaat om Venray Vergroent te maken met de nodige onzekerheden. De belangrijkste risico's die hieruit voortvloeien zijn:

- De nodige onduidelijkheid die er op onderdelen nog is, bijvoorbeeld door het uitstellen van het Klimaatakkoord.
- Het feit dat er nog veel onduidelijk is, vraagt ook lef op alle niveaus binnen de gemeentelijke organisatie om wel aan de slag te gaan. We gaan immers niet wachten tot alles duidelijk is. Dit brengt wel met zich mee dat we op onderdelen ingehaald kunnen worden door de actualiteit.
- Zoals al eerder benoemd kunnen we als gemeentelijke organisatie ook zelf het goede voorbeeld geven, maar is onze rol toch vooral het faciliteren van de benodigde omslag in de samenleving.
- De regionale samenwerking die nodig is op de verschillende onderdelen. Bijvoorbeeld bij het opstellen van de Regionale Energie Strategie (RES).
- De relatie met diverse andere ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet/-visie en toekomstvisie en het daarbij op een slimme manier gebruik maken van elkaar.

DEEL 4. SAMENHANG DEELPROJECTEN EN SPEERPUNTEN

4.1 Raakvlakken en samenwerking deelopdrachten

De verschillende deelopdrachten staan in nauwe samenhang met elkaar. Via de op te stellen duurzaamheidsvisie maken we deze samenhang inzichtelijk. Wel is het zo dat de deelopdrachten verschillende snelheden kennen. Zo zijn we als gemeente Venray al volop aan de slag met de uitvoering van de in 2013 vastgestelde energiestrategie, onder andere bij de verfijning van de uitgangspunten grootschalige opwek. Terwijl we als het gaat om circulaire economie in de volle breedte nog beleid moeten ontwikkelen. En zijn we op andere fronten al aan de slag met een stukje concretisering, bijvoorbeeld het kijken naar maatregelen voor klimaatadaptatie binnen het

rioleringsplan. Het van elkaar weten, het van elkaar leren en het zorgen voor voldoende kruisbestuiving zijn zaken waarvoor we vanuit het kernteam continu aandacht hebben.

4.2 Speerpunt collegeprogramma

In bijlage 1 staat beschreven hoe het speerpunt duurzaamheid is uitgewerkt in het collegeprogramma. Daarnaast raakt het speerpunt duurzaamheid vele andere beleidsterreinen als het gaat om het geven van uitvoering aan het speerpunt duurzaamheid. Denk bijvoorbeeld aan het afvalbeleid/afvalinzamelingssysteem, het verduurzamen van bedrijfsgebouwen, ons eigen vastgoed, onderwijshuisvesting, maatschappelijke accommodaties of aan een onderwerp als financiën (bijv. revolverend fonds, betaalbaarheid duurzaamheidsmaatregelen).

Handtekening:

Datum:

Namens het college, bestuurlijk opdrachtgever

Carla Brugman

Namens de organisatie, ambtelijk opdrachtgever

Hans Killaars

Bijlage 1 - Duurzaamheid in het collegeprogramma

Wat willen we bereiken?

Energietransitie: We willen het gebruik van fossiele brandstoffen beperken en een duurzame energievoorziening stimuleren. Hiermee wordt ook de uitstoot van CO₂ verminderd. Doel is om in 2030 CO₂ neutraal zijn met compensatie. Dit willen we bereiken door een besparing te realiseren op het totale energieverbruik van 37,5% ten opzichte van 2013, waarbij 45% van onze resterende energiebehoefte in onze gemeente geproduceerd wordt met schone technieken. Volgende stap is volledig energieneutraal in 2050. Dit doen we door in het landschap ruimte te maken voor grootschalige duurzame energieopwekking en afspraken te maken met regiogemeenten om de regionale opgave voor duurzame energieopwekking te realiseren. Verder maken we warmteplannen voor alle wijken om in 2050 aardgasvrij te zijn en gaan vooruitlopend hierop concreet aan de slag samen met een wijk volgens een wijkgerichte aanpak.

Klimaatadaptatie: De samenleving is kwetsbaar voor de gevolgen van de klimaatverandering. Extreme weersomstandigheden kunnen leiden tot overlast en schade voor de samenleving. In 2035 willen we de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast, verdroging en hittestress in de stedelijke omgeving onder controle hebben.

Circulaire economie: We willen zuinig omgaan met de grondstoffen van de aarde door de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. In 2035 is de circulaire werkwijze in Venray een vanzelfsprekend uitgangspunt. Dit doen we door een visie te ontwikkelen op het sluiten van lokale grondstofkringlopen, door als organisatie duurzaam in te kopen en het afvalbeleid op deze grondslag te herijken.

Deze doelen reiken verder dan een collegeperiode van vier jaar. Ze maken onderdeel uit van de strategische visie. Ze liggen daarnaast in belangrijke mate in de handen van de samenleving zelf: inwoners, bedrijven en organisaties. Zo moeten bedrijven en huiseigenaren zelf investeren in schone energie en energiebesparende maatregelen. Dit kan ook door te participeren in een lokale duurzame energievoorziening. Wij moeten de noodzakelijke omslag faciliteren met visie, beleid, expertise, stimuleringsmaatregelen en het goede voorbeeld geven met zaken waar we wel rechtstreeks invloed op hebben, zoals verduurzaming van ons eigen vastgoed.

Wat gaan we daarvoor doen?

Activiteit
Energietransitie – grootschalige duurzame opwekking
Verfijnen van de uitgangspunten voor de grootschalige opwek naar concreet beleid op het gebied van ruimtelijke inpassing, lokale betrokkenheid en participatie
Faciliteren van projecten voor grootschalige duurzame energieopwekking
Vergroenen gemeentelijke belastingen
Verder verduurzamen van het gemeentehuis en andere gemeentelijke gebouwen
In samenspraak met exploitanten van scholen en accommodaties inzetten op energiebesparing en benutting opwekpotentieel
Inwonerscommunicatie en beleidscommunicatie
Wij leggen contractueel of anderszins vast dat zonnepanelen op bedrijfsdaken een voorwaarde is bij nieuwe bedrijventerreinen
Opstellen warmteplannen voor alle wijken richting aardgasloos wonen bestaande bouw en lerend starten met de eerste wijk

Activiteit
Opstellen Regionale Energiestrategie (RES) in samenwerking met regiogemeenten
Klimaatadaptatie
Uitwerken beleid klimaatadaptatie
Intensiveren maatregelen waterberging en afkoppelen
Natuurontwikkeling ter vermindering van hittestress, voorkomen verdroging en bevorderen CO ₂ reductie
Circulaire economie
Uitwerken beleid Circulaire economie
Wij zetten als gemeentelijke organisatie maximaal in op maatschappelijk verantwoord inkopen
Herijken afvalbeleid, waarbij groenkorven worden meegenomen

Met welke middelen?

Collegeprogramma	2019	2020	2021	2022	2023
Begrotingsresultaat					
Vorbereidings- en uitvoeringsgeld					
<i>Duurzaamheid</i>	407.582	446.048	453.773	463.174	472.876
<i>Energietransitie</i>	238.791	273.456	277.870	283.242	288.786
Formatie	118.791	163.456	167.870	173.242	178.786
Warmtevisie en RES	50.000				
Wijkaanpak (pilot Noord-West)	20.000				
Verkenning warmteplan wijken		50.000			
Ondersteuning initiatieven	40.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Communicatie	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
<i>Klimaatadaptatie</i>	69.597	70.864	71.968	73.311	74.697
Formatie	39.597	40.864	41.968	43.311	44.697
Externe expertise	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Klimaatadaptatie tlv riolering					
<i>Circulaire economie</i>	99.194	101.728	103.935	106.621	109.393
Formatie	79.194	81.728	83.935	86.621	89.393
Externe expertise	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Collegeprogramma					
Begrotingsresultaat	2019	2020	2021	2022	2023
Eerst beleid / nog nader te onderbouwen					
<i>Duurzaamheid</i>	20.000	65.000	120.000	150.000	150.000
<i>Energietransitie</i>					
Stelpost wijkaanpak pilot	-	40.000	80.000	100.000	100.000
<i>Klimaatadaptatie</i>					
Ondersteuning initiatieven / projecten	20.000	25.000	40.000	50.000	50.000
<i>Circulaire economie</i>					
Stelpost: ondersteuning initiatieven en projecten	PM	PM	PM	PM	PM
Herijking afvalbeleid	-	40.864	41.968	43.311	44.697
Herijking afvalbeleid tlv afval	-	-40.864	-41.968	-43.311	-44.697
IBP middelen restant					